

pinje po vsej domovini. Ni čuda, saj res donša kaj primerne spise, tudi pisava je dovolj lahka za mladino. V tem-le zvezku so sicer „Kresnice“ skoraj nekoliko preučeno a temeljito opisane, a s takimi spisi je težava; izraze: infuzoriji, bakterije bodo lažje umeli g. učitelji. Dodano je nekaj glasbe in navržena „zmešana štrana“ z raznovrstnimi uganjkami. Oziralnik „koji“ namesto „kateri“ naj se ne rabi. Na strani 34 naj bi bil urednik odgnal „zlodeje moskite“, na strani 39 pa bolj slovenski povedal, da dunajski dežniki in solnčniki „pridejo ceneje“.

V. B.

Slovenska knjižnica. Snopič 86, 87, 88. 12°. Str. 246. Cena 54 kr. — Ta snopič nam podaje v slovenskem prevodu dve noveli znamenitega češkega pesnika Svatopluka Čecha. Da se s pisateljem samim nekoliko seznanimo, pridejan je primerno spredaj kratek obris pisateljskega delovanja Čehovega. Prva novela — socialna — ima naslov „Jastreb contra Hrdlička“, ali po slovensko „Jastreb proti Golobu“. Prelagatelj je češki naslov obdržal, ker sta v njem lastni imeni dveh pglavitnih oseb. Kaže nam ta novela žalostni in pretresljivi konec lahkomišelnega „Hrdličke“, nekega oskrbnika, kateri zaradi malovernosti izgubi najpoprej svojo dobro službo, a potem pride zaradi zapravljenosti v zadrego, da si mora denarja izposojati od trdosrčnega

in grabežljivega grajščaka Jastreba, in ker tudi to lahkomišelnost prodana, vsled česar Hrdlička obupa, si kupi za zadnje svoje krajcarje še samokres. Konča si življenje, ne mené se za svojo osirotelo družino, ki se sicer po srečnem slučaju reši iz gmotnega propada. — Glavna značaja sta jako verno risana in tudi konec Hrdličke je v značaju utemeljen ter ob jednom spričuje, da more le vera človeka v nesreči vzdržati; a te Hrdlička ni imel. Tudi drugi značaji so tu več ali manj resno po življenju narisani. Posebno simpatična je hči Hrdličke, Julia, zaradi svoje značajnosti nasproti podlici Jastrebu. — Druga novela, „Prve skrbi“, je zopet zanimiv odlomek iz življenja. Obči značaj te povesti je bolj prisrčen, ker nam kaže, kako se mlada hčERICA grajščaka gospoda Velimskega trudi, da bi svojega, po umrli ženi že dolgo let neutešljivo žalujočega očeta z novim zakonom osrečila in razvedrila, kar se ji tudi posreči. Vendar je precej neverjetno, skoro nenaravno, da bi mladostna deklica, ki se komaj zaveda, kar nakrat igrala ulogo kake priletne tetke, ki imajo navadno ta posel zakonskega sklepanja. Sicer pa so posamezni značaji zanimivo slikani. Obe noveli bodeta gotovo zadovoljili čitatelja po vsebini pa tudi po prevodu, ki se v obeh gladko bere. Obe povesti sta za precej odrastle bravce.

J. Š-a

Glasba.

II. redni koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani dné 17. prosinca t. l. — Izreden večer je pripravila Glasbena Matica prijateljem glasbe s tem, da je dobila virtuoza Ondříčka za sodelovanje. Nastopil je trikrat, vselej ga je občinstvo burno pozdravljalo, in ne zastoj, zakaj dobilo je vselej kaj za nameček. Igral je pa to-le 1. Raff: Suita (tri stavke); 2. Bach: Preludij g-mol, in Fuga d-mol; 3. Smetana-Ondříček: Fantazija na „Prodano nevesto“. Ondříčkovo igranje je v vsakem oziru virtuosno. Poslušavec ga izpočetka v težavnih pasajah občuduje; ko se je pa z umetnikom seznanil, mirno uživa njegovo nepresegljivo godbo. Ondříčkova postava je pravi vzor dovršenega umetnika. Mirno stoji s svojimi goslimi, z glave se mu usipajo obilni črni lasje, njegove poteze so krepke, izrazite.¹ Bolj živahen je bil njegov mladi spremljevalec na klavirju, g. Viljem Klasen, ki je kazal veliko umetnost

v tem, da se je udajal vsem finostim igranja na gosli, a tudi samostojno in čustveno razvijal svoje moči. Ugajal nam je zbor s spremljevanjem vojaške godbe v Haydnovem odlomku iz oratorija „Stvarjenje“, tudi v Dvořákovem „Eia mater“ in Händelovem „Aleluja“ (iz „Mesija“), manj pa v Försterjevi „Beseda, sladka domovina“. Ta večer je namreč nastopil šolski zbor Glasbene Matice, kar ni bilo dosti previdno. Hvala vrlemu vodju gu. Mateju Hubadu, da se je ves večer obnesel tako dobro. Velika zgornja dvorana „Narodnega doma“ je bila napolnjena do zadnjega prostora. Vsem udeležencem ostane ta večer v najlepšem spominu. *Dr. Fr. L.*

Tri Aškerčeve balade za srednji glas s spremljevanjem klavirja zložil Risto Slavín. Op. 3. Komisijonalna založba L. Schwentner v Ljubljani Cena 2 K 40 h. — Aškerčeve balade „Poslednje pismo“, „Javor in lipa“ in „Poroka“ je skladatelj odel s sijajno glasbeno obliko. A to ni le oblika: to je glasbena beseda. Deklamator mora z modulacijo glasú krepiti izraz misli, ki je v suhi besedi: skladatelj pa mora deklamacijo z melodijo povzdigniti do popolnejšega izraza. To je imel g. skladatelj

¹ Njegovo podobo smo podali l. 1891. na str. 49. Tam mu je lice in čelo še gladko, a sedaj smo zapazili na njem že brazde. Frant. Ondříček se je rodil 29. mal. travna l. 1859.; od l. 1887. sem je c. kr. komorni virtuos.

pred očmi in zato so te tri skladbe med najboljšimi glasbotvori te vrste, kar jih imamo doslej v slovenskem solo-petju. Žal, da jih kazé nekateri nepravilni naglasí, ki se pa dajo lahko popraviti.

Spremljevanje klavirja ni le mehanično podpiranje, ampak je integralen del skladbe s svojimi melodijami in tvori lepo izrazito ozadje k glasbeni besedi.

E. L.

Časopis.

Od zadnjih naših podatkov z bojišča so se Angleži trudili prestopiti reko Tugelo, da bi osvobodili mesto Ladysmith in generalá Whitea.

Dné 12. prosinca je umrl na Dunaju grof Dragotin Draškovič, velik hrvaški domoljub, star šele 26 let.

Dné 13. prosinca je prišel v Prago novi nadškof Leon baron Skrbenský; Pražani so ga slovesno sprejeli. V nagovoru ga je župan Podlipný spomnjal njegovih važnih pravic v češkem kraljestvu.

Dné 14. prosinca je bil v Trstu občni zbor društva „Naše straže“, ki ima namen narodno in gospodarsko pospeševati slovenski živelj. Društvo je šteló 31. julija 1899. 155 ustanovnikov, rednih udov 985; dohodkov je imelo v minulem l. 7654 K 40 h, stroškov 3603 K 82 h. Podpredsednik dr. Val. Krisper.

Dné 14. prosinca je bil prvi občni zbor „Zveze tržaške slovenske mladine“, ki ima namen, da bo vzgajala in ohranjala slovensko mladino v Trstu v narodnem duhu. Oglasilo se je že 50 udov. Redni udje plačujejo 1 K na mesec. Predsednik je izvoljen dr. Jos. Abram.

Dné 15. prosinca in prejšnje štiri dneve je v Trstu burja silovito razsajala. Morje je bilo tako nemirno, da ladije niso mogle v luko in so bile zadržane zunaj v zalivu.

Dné 16. prosinca je poročal transvaalski poslanik Leyds, da je pri zadnjih bojih pri Ladysmithu hotel White prodreti oblegujoče burske čete, a to se mu ni posrečilo.

Dné 19. prosinca je cesar vsprejel demisijo Wittekovega ministerstva in odobril od Körberja sestavljeno novo ministerstvo, ki se je 20. prosinca uradno razglasilo. Dr. vitez pl. Körber je prevzel predsedstvo in notranje, grof Welsersheimb domobranstvo, dr. vitez pl. Hartel nauk in bogočastje, pravosodstvo baron Spens-Boden, finance Böhm-Bawerk, trgovino baron pl. Call, železnice pl. Wittek, minister za Češko je dr. Režek, in za Galicijo dr. Pientak.

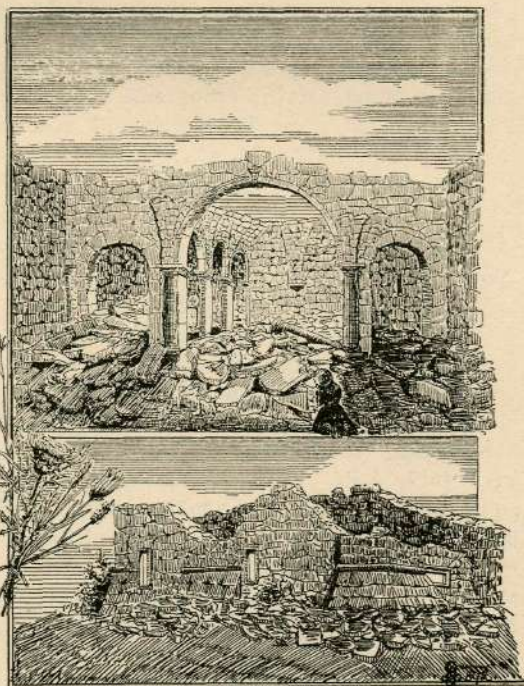
Ok. 20. prosinca je štrajkalo na Češkem že blizu 65.000 premogokopov, pozneje nad 80.000. Na Dunaju in v Pragi nedostaje premoga.

Dné 22. prosinca se je deloma preosnovalo rumunsko ministerstvo Cantacuzenovo; notranje posle je prevzel dosedanji finančni minister general Mano, finance dosedanji naučni minister Jonescu, nauk dosedanji minister za javna dela Istraki, javna dela Gradisteanu.

Od 14 do 18. prosinca sta angleška generala Buller in Warren z večino vojske prekoračila reko Tugelo. Angleži so 21. pros. izgubili: 5 častnikov ubitih, 13 ranjenih, 18 mož ubitih, 142 ranjenih, 31 se jih pogreša. Burska armada šteje 87.000 mož.

Dne 23. prosinca je prvič zboroval v Ljubljani ustanovljeni „Russkij kružok“ za učenje ruskega jezika.

Dné 23. prosinca ponoči je hotel angleški general Warren zasesti Spionkop. Buri so ga odbili, vzeli mu 17 topov, pobili in ujeli čez 2000 mož. General Woodpate je bil smrtno ranjen in je že umrl.

Razvaline cerkve sv. Trojice pri Trnju.